

Jaarverslag 2019

Wat heeft SKILZ in 2019 gedaan?

Onze missie is het stimuleren, initiëren en realiseren van gestructureerd, continue en afgestemd kwaliteitsbeleid ten behoeve van professionals in de langdurige zorg, die ten goede komt aan een verdere verbetering van de kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg voor mensen met een langdurige zorgbehoefte.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Wie zijn wij	4
1. Organisatiestructuur	6
1.1 Een operationeel bureau dat verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen ...	6
1.2 Een geïnstalleerde Ervaringsraad, Adviesraad, Partnerraad en Kwaliteitsraad die inhoudelijk bijdragen aan de koers van het bureau	7
1.3 Effectieve processen waarmee snel en doelmatig een vertaling gemaakt kan worden van knelpunten in de praktijk naar een toekomstgerichte ontwikkelagenda	7
1.4 De organisatiestructuur en werkwijze zijn geborgd bij stakeholders in het veld en passen bij de uitkomsten van het meerjarenprogramma voor de gehandicaptensector	7
2. Meerjarige ontwikkelagenda voor de langdurige zorg	8
2.1 Een transparante meerjarige ontwikkelagenda voor de langdurige zorg	8
2.2 Zes kwaliteitsstandaarden voor de langdurige zorg	8
2.3 Een doorvertaling van de meerjarige ontwikkelagenda naar een lijst met te ontwikkelen kwaliteits- en informatiestandaarden inclusief een onderbouwde prioritering, te ontwikkelen indicatoren inclusief prioritering, en een lijst met overige kwaliteitsinstrumenten waar professionals behoefte aan hebben, zoals filmpjes, e-learnings, infographics, (digitale) bewustwordingscampagnes	9
2.4 Een cyclisch onderhouds- en implementatieplan voor de opgeleverde producten	9
3. Langetermijnvisie en -planning	10
4. Nawoord.....	11
Bijlage 1 - Samenstelling bestuur en bureau d.d. 31 december 2019	12

Voorwoord

De bouw van de Sint-Janskathedraal in 's-Hertogenbosch begon vermoedelijk in 1220 en is in de daaropvolgende 800 jaar uitgebouwd, herbouwd, verbouwd, beschadigd en weer opgebouwd en gerestaureerd. Zo gaat dat met kathedralen. Ergens begint een groep mensen gezamenlijk aan iets te bouwen waar ze in geloven, maar zonder precies te weten hoe of waar het eindigt. En dan staat er uiteindelijk een prachtige kathedraal, als beeld van die volharding en het "geloven in". Waar elke volgende generatie haar bijdrage aan wil en kan leveren.

De Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg (SKILZ) is volgens mij ook een kathedraal. Iets waar we in 2016 de eerste contouren van schetsten, zonder dat we helemaal konden vermoeden hoe het er uiteindelijk uit gaat zien. Nog steeds is eind 2019 de toekomst niet helemaal scherp, maar hebben we grote ambities en een duidelijke intentie dat het niet bij een impuls blijft. SKILZ moet iets zijn dat de tand des tijds zal doorstaan, omdat we geloven in het doel van SKILZ: de kwaliteit van de langdurige zorg verbeteren door zorgverleners en professionals te ondersteunen in hun werk. Leren en verbeteren op de werkvloer zijn daarbij de uitgangspunten! En dus aansluiten bij die professional. Wat hebben zij nodig om kwaliteit te leveren? Hoe kunnen we de aanwezige (wetenschappelijke) kennis zo goed mogelijk verspreiden onder alle zorgprofessionals in de langdurige zorg? Op die manier willen we een bijdrage leveren aan de kwaliteit van zorg, uiteraard in relatie met de zorgvrager. Ook patiënten en mantelzorgers hebben een sleutelrol in SKILZ en in de afweging over wat nodig is voor het leveren van kwaliteit.

Steeds terugkerend naar die gezamenlijke ambitie en het inhoudelijke eindresultaat maakt dat we in 2019, ondanks wat zwaar weer, toch de fundamenten hebben kunnen leggen voor een gedragen, langjarig kwaliteitsbeleid in de langdurige zorg. In bijgaand jaarverslag vindt u daarvan een weergave in vogelvlucht. We hopen in 2020 meer vorm en zichtbaarheid te kunnen geven aan SKILZ en u mee te nemen in onze ambities voor de toekomst.

Mocht u nog vragen hebben, horen wij dit uiteraard graag.

Namens het bestuur van SKILZ
Drs. Nienke M. Nieuwenhuizen
Voorzitter SKILZ

Wie zijn wij

Wij zijn de Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg, kortweg SKILZ.

Wij willen kwaliteit verbeteren in de langdurige zorg¹ door (wetenschappelijke) kennis te verspreiden onder alle zorgprofessionals in de langdurige zorg, die bijdraagt aan het leren en verbeteren op de werkvloer en op die manier de (individuele) behandeling, ondersteuning en maatschappelijk functioneren van zorgvragers optimaliseert.

Unieke samenwerking

Op 11 april 2018 is de Stichting Kwaliteitsimpuls Langdurige Zorg (SKILZ) opgericht op initiatief van V&VN, NVAVG en Verenso. SKILZ verbindt daarmee niet alleen verschillende professionals (verzorgenden, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten, orthopedagogen, paramedici en artsen) met elkaar, maar is daarnaast ook een domeinoverstijgende samenwerking tussen de VVT-sector en de gehandicaptenzorg. Een unieke kans om kennis te verbinden, van elkaar te leren en samen te werken aan verbetering.

Dit initiatief is ontstaan ten tijde van het programma Waardigheid en Trots onder toenmalig staatssecretaris Van Rijn en de totstandkoming van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg. Er was een duidelijke gezamenlijke wens te investeren in een organisatie die werkt aan een gedragen meerjarig kwaliteitsbeleid in de langdurige zorg, analoog aan de SKMS-gelden in de curatieve sector en AKWA in de GGZ. Uiteraard wel aangepast aan de specifieke wensen en omstandigheden van de langdurige zorg, waarbij met name de eerder al benoemde interdisciplinariteit en betrokkenheid vanuit patiënten en cliënten van grote waarde wordt geacht. Er is vanaf het begin gesproken over de noodzaak om niet alleen richtlijnen te maken maar ook andere producten die kunnen bijdragen aan kwaliteitsverbetering, zoals beslisbomen, standaarden, factsheets en handreikingen. Allen samengevat onder de noemer "kwaliteitsstandaarden". Uiteraard wel rekening houdend met de huidige stand van wetenschap en praktijk als het gaat om de kwaliteit van de kwaliteitsstandaarden.

De doelen van de stichting zijn als volgt weergegeven in de statuten.

De stichting heeft ten doel het stimuleren, initiëren en realiseren van gestructureerd, continue en afgestemd kwaliteitsbeleid ten behoeve van professionals in de langdurige zorg, die ten goede komt aan een verdere verbetering van de kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg voor mensen met een langdurige zorgbehoefte.

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door:

- a. het (doen) ontwikkelen van multidisciplinaire kwaliteitsstandaarden en verwante producten gericht op verbetering van de langdurige zorg;*
- b. het (doen) opsporen van kennishiaten en ombuigen van deze hiaten naar onderzoeksvragen;*
- c. het (doen) implementeren, beheren, onderhouden en evalueren van de multidisciplinaire kwaliteitsstandaarden gericht op verbetering van de langdurige zorg;*
- d. het ontwikkelen en ondersteunen van het proces waarbinnen een multidisciplinaire kwaliteitsstandaard kan worden ontwikkeld;*
- e. ervoor te zorgen dat de diverse onderdelen van de ontwikkelde kwaliteitsstandaard wordt gebruikt, op wijze als bedoeld (implementeren);*

¹ Langdurige zorg is zorg voor mensen die dat langere tijd nodig hebben. Bij langdurige zorgverlening gaat het over verblijf in een verpleeghuis of in een instelling voor verstandelijk gehandicapten en verpleging en verzorging thuis. Veelal gaat het om ouderen met een zorgvraag, chronisch zieken, mensen met een handicap of met langdurige psychische problemen.

- f. het -waar nodig- bevorderen en (doen) voorzien in multidisciplinaire visitaties;*
- g. het (doen) bevorderen van technologie en innovatie voor zover dat bijdraagt aan de verbetering van de langdurige zorg;*
- h. het stimuleren van onderzoek in de langdurige zorg, middels het opstellen van een meerjarige onderzoeksagenda,
en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin van het woord.*

Hiertoe heeft SKILZ op 27 augustus 2018 een aanvraag voor subsidie bij VWS ingediend. In december is voor SKILZ de benodigde DAEB afgegeven. VWS heeft op 17 december 2018 de subsidie verleend. De subsidie heeft betrekking op de periode 1 september 2018 tot en met 31 oktober 2021. (Zie verder het financieel jaarverslag.)

Dit jaarverslag is opgebouwd aan de hand van de drie benoemde resultaten uit de subsidieaanvraag:

1. Organisatiestructuur.
2. (Meerjarige) ontwikkelagenda voor de langdurige zorg.
3. Langetermijnvisie en -planning.

1. Organisatiestructuur

Te behalen deelresultaten volgens de subsidieaanvraag voor het onderdeel Organisatiestructuur:

1. Een operationeel bureau dat verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen.
2. Een geïnstalleerde Ervaringsraad, Adviesraad, Partnerraad en Kwaliteitsraad die inhoudelijk bijdragen aan de koers van het bureau.
3. Effectieve processen waarmee snel en doelmatig een vertaling gemaakt kan worden van knelpunten in de praktijk naar een toekomstgerichte ontwikkelagenda.
4. De organisatiestructuur en werkwijze zijn geborgd bij stakeholders in het veld en passen bij de uitkomsten van het meerjarenprogramma voor de gehandicaptensector.

1.1 Een operationeel bureau² dat verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen

In 2019 ligt de focus uiteraard als eerste op het inrichten en verder operationaliseren van SKILZ: een operationeel bureau dat aan de slag gaat met de realisatie van de doelstellingen. Een directeur is daarvoor, als leidinggevende van dat nog te vormen bureau, een belangrijke sleutel. Met hulp van een wervings- en selectiebureau start in het voorjaar van 2019 een werving- en selectieproces voor een directeur die per 1 juli 2019 begint.

In de tussentijd werkt het bestuur, bij afwezigheid van een directeur en op onderdelen met ondersteuning van medewerkers van de moederorganisaties onder andere aan:

- Een tijdelijke locatie van SKILZ en eerste faciliteiten;
- Een (deels tijdelijke) invulling van de (salaris)administratie;
- Het opstellen van een profiel van de directeur en eerste medewerkers alsmede wervingsactiviteiten;
- Deelname aan overleggen met VWS en toekomstige stakeholders, alsook het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI)³;
- Een startsymposium SKILZ.

Met de komst van de directeur wordt een start gemaakt met de vorming van het bureau:

- Voor bedrijfsvoering rond financiën, HR en secretariaat wordt gebruik gemaakt van medewerkers via zzp-constructies;
- De werving en selectie van "eigen" medewerkers wordt per 1 juli 2019 opnieuw opgestart. Het blijkt moeilijk de benodigde kennis rond richtlijnontwikkeling te vinden. Mensen zijn schaars en hebben veel te kiezen. Werving en selectie blijkt meer aandacht nodig te hebben dan voorheen ingeschat. Ook de vraag welke kennis en kunde er in deze beginfase nodig is binnen SKILZ is een aandachtspunt;
- Er wordt gewerkt aan ondersteunende faciliteiten: ICT-ondersteuning, het inrichten van de (financiële) administratie, huisstijl en communicatie en locatie.

Helaas hebben we eind 2019 afscheid moeten nemen van de directeur. Daarnaast waren er door ziekte en externe factoren niet geplande wisselingen in het bestuur. Uiteraard is dit van invloed

² Zie bijlage 1 - Samenstelling bestuur en bureau d.d. 31-12-2019.

³ Het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie is het vervolg op de Werkgroep Infectiepreventie.

geweest op de voortgang van SKILZ. Desondanks kunnen we eind 2019 constateren dat een aantal belangrijke randvoorwaarden in gang zijn gezet en het bureau van SKILZ vorm begint te krijgen.

1.2 Een geïnstalleerde Ervaringsraad, Adviesraad, Partnerraad en Kwaliteitsraad die inhoudelijk bijdragen aan de koers van het bureau

Raden

Bestuur en directie laten zich vanuit verschillende invalshoeken adviseren via een Ervaringsraad, een Adviesraad en een Partnerraad en een gezamenlijke Kwaliteitsraad.

De **Ervaringsraad** bestaat uit afgevaardigden van patiënten/cliëntenverenigingen, ouderverenigingen en verenigingen gericht op mantelzorgers. De Ervaringsraad adviseert vanuit dat perspectief over knelpunten in de praktijk en daarvan afgeleide prioriteiten. De Ervaringsraad doet ook een voordracht voor het vierde bestuurslid.

De **Adviesraad** bestaat uit afgevaardigden vanuit beroepsverenigingen, opleiding, onderzoek en wetenschap. Deze raad adviseert bestuur en directie over gesignaleerde knelpunten in de praktijk, actuele ontwikkelingen in onderzoek en opleidingen, beschikbare kennis en daarvan afgeleide prioriteiten.

De **Partnerraad** bestaat uit afgevaardigden van werkgeversorganisaties, zorgverzekeraars en andere relevante stakeholders van de stichting en adviseert over knelpunten in de praktijk, kennisbehoefte, actuele ontwikkelingen, implementatie en daaruit voortvloeiende prioriteiten.

De drie raden zijn in 2019 geïnstalleerd. De kwaliteitsraad (gevormd door de voorzitters en vicevoorzitters van de drie raden) is nog niet geïnstalleerd.

1.3 Effectieve processen waarmee snel en doelmatig een vertaling gemaakt kan worden van knelpunten in de praktijk naar een toekomstgerichte ontwikkelagenda

Aan het uitwerken van een proces voor agenderen en prioriteren van (nieuwe) thema's voor de meerjarenagenda is in 2019 nog niet toegekomen. Er is wel een start gemaakt met het uitvragen van bestaande werkwijzen bij de moederorganisaties en partijen die deelnemen aan de raden.

1.4 De organisatiestructuur en werkwijze zijn geborgd bij stakeholders in het veld en passen bij de uitkomsten van het meerjarenprogramma voor de gehandicaptensector

Er is in 2019 veel aandacht besteed aan het leggen van contacten in het relevante netwerk van stakeholders voor SKILZ middels werk-/kennismakingsbezoeken. Er is veel interesse en motivatie om meer samen op te trekken en samen te werken aan kwaliteitsverbetering voor de sector(en).

Er is op verschillende plekken en met verschillende samenstellingen aan deelnemers gezocht naar de juiste invulling van de landelijke wens en opdracht om de kennisinfrastructuur voor de langdurige zorg te versterken. Naast deelname aan algemene overlegtafels heeft SKILZ ook veel geïnvesteerd in bilaterale contacten. Er zijn gesprekken geweest met o.a. collega instituten voor richtlijnontwikkeling, het AQUA-netwerk, Zorginstituut NL, ZonMw en kennisinstituten als Trimbos en Vilans alsmede met VWS.

2. Meerjarige ontwikkelagenda voor de langdurige zorg

Te behalen deelresultaten volgens de subsidieaanvraag voor het onderdeel Meerjarige ontwikkelagenda voor de langdurige zorg:

1. Een transparante meerjarige ontwikkelagenda voor de langdurige zorg op basis van de opgehaalde kennishiaten uit de praktijk.
2. Zes kwaliteitsstandaarden voor de langdurige zorg.
3. Een doorvertaling van de meerjarige ontwikkelagenda naar een lijst met te ontwikkelen kwaliteits- en informatiestandaarden inclusief een onderbouwde prioritering, te ontwikkelen indicatoren inclusief prioritering, en een lijst met overige kwaliteitsinstrumenten waar professionals behoefte aan hebben, zoals filmpjes, e-learnings, infographics, (digitale) bewustwordingscampagnes. De daadwerkelijke ontwikkeling van deze instrumenten valt buiten de scope van de startsubsidie.
4. Een cyclisch onderhouds- en implementatieplan voor de opgeleverde producten.

2.1 Een transparante meerjarige ontwikkelagenda voor de langdurige zorg

Dit punt is in ontwikkeling. Een plan van aanpak hoe te komen tot deze ontwikkelagenda moet nog worden belegd bij een van de nieuw te werven medewerkers.

De meerjarenagenda van SKILZ vindt zijn basis in de kwaliteitscyclus waarbij zo goed als mogelijk wetenschappelijk verantwoord het net van de werkvloer wordt binnengehaald en de kennisagenda's van de andere betrokken beroepsgroepen van SKILZ wordt betrokken. Enkele vragen die bij de ontwikkelingen van de kennisagenda langdurige zorg moeten worden beantwoord zijn:

1. Hoe draagt het onderwerp bij aan leren en verbeteren op de werkvloer?
2. Wat is er volgens professionals nodig om de kwaliteit van zorg verder te verbeteren?
3. Welke kennis ontbreekt er volgens zorgvragers en mantelzorgers?
4. Welke kennis is al beschikbaar?
5. Hoe komen we tot een prioritering?

Afstemming en afbakening moet worden gezocht met de kennisagenda langdurige zorg van Vilans⁴ en de richtlijnagenda's/kennisagenda's van betrokken beroepsgroepen alsmede het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI).

2.2 Zes kwaliteitsstandaarden voor de langdurige zorg

Naast het opstarten van de organisatie willen we graag starten met de ontwikkeling van een eerste tranche van zes kwaliteitsstandaarden. Helaas loopt dit vertraging op door de moeizame werving van benodigde medewerkers en externe omstandigheden.

De eerste zes te ontwikkelen kwaliteitsstandaarden zijn, in willekeurige volgorde,

- wilsonbekwaamheid
- slaapstoornissen bij mensen met een verstandelijke beperking
- zelfmanagement ondersteuning
- mondzorg

⁴ <https://www.vilans.nl/projecten/kennisinfrastructuur-langdurige-zorg>

- (anticiperende) medische besluitvorming rondom levenseinde en
- voeding- en slikproblemen.

2.3 Een doorvertaling van de meerjarige ontwikkelagenda naar een lijst met te ontwikkelen kwaliteits- en informatiestandaarden inclusief een onderbouwde prioritering, te ontwikkelen indicatoren inclusief prioritering, en een lijst met overige kwaliteitsinstrumenten waar professionals behoefte aan hebben, zoals filmpjes, e-learnings, infographics, (digitale) bewustwordingscampagnes

Dit is een onderdeel van de meerjarenagenda.

2.4 Een cyclisch onderhouds- en implementatieplan voor de opgeleverde producten

Bij elke te ontwikkelen kwaliteitsstandaard hoort een onderhouds- en implementatieplan. De combinatie van deze plannen leidt tot een totaalplan.

3. Langetermijnvisie en -planning

SKILZ is een kwaliteitsimpuls, maar ook een stichting met grotere ambities, passend bij de ambities geschetst in de kwaliteitskaders voor de verpleeghuiszorg en gehandicaptenzorg.

Voor de gehandicaptenzorg is het resultaat van het meerjarenprogramma gehandicaptenzorg het startpunt en wordt binnen SKILZ afstemming gezocht met partners over ontwikkeling en implementatie van de kennis die in dat meerjarenprogramma is opgenomen.

Voor het kwaliteitskader verpleeghuiszorg gaat het vooral om aansluiten bij de uitvoering van de andere opdrachten die uit het programma Waardigheid en Trots en het kwaliteitskader volgen, namelijk:

- a. *Verenso en V&VN ontwikkelen vanuit hun professionele verantwoordelijkheid indicatoren basisveiligheid die geschikt zijn voor het leren en verbeteren op de werkvloer.*

De ontwikkelingen van de multidisciplinaire indicatoren, bijdragend aan leren en verbeteren op de werkvloer, volgen als het goed is uit de kwaliteitsstandaarden of worden daar in ieder geval door beïnvloed. Het is dan ook de ambitie om die ontwikkeling op niet al te lange termijn (in 2021-2022) op te nemen binnen SKILZ.

- b. *Beroepsorganisaties en kennisorganisaties doen ervaring op met puntprevalentiemetingen en ontwikkelen door naar registratie aan de bron.*

Registratie aan de bron maakt analyse en onderzoek binnen de langdurige zorg (beter) mogelijk. Zie ook <https://www.verenso.nl/magazine-april-2018/no-2-april-2018/actueel/indicatoren-basisveiligheid-voor-de-verpleeghuiszorg-in-2018>.

De bedoeling is om de komende jaren de achterstand ten opzichte van de curatieve zorg in te lopen en wellicht om te zetten naar een voorsprong.

- c. *Beroepsorganisaties worden opgeroepen om onderzoek naar geriatrische problematiek te stimuleren/initiëren en nieuwe kennis en ervaring actief te verbinden met onderzoek, onderwijs en beleid.*

Bij het proces van het ontwikkelen van kwaliteitsstandaarden komen er regelmatig nog onderzoeksvragen boven. SKILZ heeft de intentie en ambitie om samen met de academische netwerken ouderenzorg en gehandicaptenzorg (verenigd in de samenwerkende academische netwerken ouderenzorg ofwel SANO) samen te werken en kennis beter beschikbaar te maken voor de werkvloer. Hierover zijn verkennende gesprekken gevoerd in diverse gremia.

4. Nawoord

2020 ligt voor ons. Ondanks dat de start wat hobbelig is, zijn de eerste fundamenten gelegd. Het bestuur pakt de taken van de directeur over en zal, met hulp van de moederorganisaties, zich toeleggen op voortgang van SKILZ. We voorzien een vertraging en zullen daarop anticiperen. We vinden het van groot belang dat er vooral ook gestart gaat worden met de essentie van SKILZ, namelijk de ontwikkeling van de eerste kwaliteitsinstrumenten. Alleen via de inhoud kan SKILZ haar meerwaarde laten zien. Daarom zal het bestuur ook specifiek activiteiten oppakken die vallen onder onderdeel 2; activiteit 2; de eerste tranche. Dit zal met name gericht zijn op het werven van medewerkers die deze kwaliteitsinstrumenten gaan ontwikkelen, alsmede het vormgeven van de positie van de raden. Onderdeel 1 zal uiteraard ook nog veel inzet van het bestuur vragen, bij afwezigheid van een directeur.

Was 2019 het jaar van het fundament van de kathedraal, 2020 gaan we echt bouwen. De nadruk zal daarbij liggen op het vinden van de juiste mensen die SKILZ gaan maken en vormen. Dan gaan we daarna vanzelf de resultaten zien.

Bijlage 1 - Samenstelling bestuur en bureau d.d. 31 december 2019

Bestuur

Het bestuur van SKILZ bestaat op 31 december 2019 uit drie leden vanuit de moederorganisaties.

Nienke Nieuwenhuizen (Verenso)	Voorzitter
Conny van Velden (V&VN)	Penningmeester
Agnies van Eeghen (NVAVG)	Secretaris

Directeur

De operationele taken worden uitgevoerd door bureau SKILZ onder leiding van een directeur. Annette Pietersen start contractueel 1 juli 2019 in deze functie.

Bureau

Om snel en flexibel over inzet te beschikken is gekozen voor inhuur van ZZP-ers die al een relatie hadden met SKILZ of met de moederorganisaties. In het najaar van 2019 zijn de volgende functies voor de bedrijfsvoering van SKILZ op deze manier ingevuld: financiën, HR en secretariaat.

Vanaf oktober 2019 is een medewerker van Pallas op inhuur-/opdrachtbasis voor twee dagen per week aangetrokken tot maart 2020. Zij werkt aan een plan van aanpak voor de zes inhoudelijke (richtlijn)onderwerpen op de SKILZ-agenda, oplevering eind 2019.